

DZIENNIK URZĘDOWY WOIEWODZTWA KALISKIEGO.

KWARTAŁ Iszy.

w Kaliszu dnia 4. Marca 1828.

Wydział Wojskowy — Sekcyja Wojskowa.

Nro. $\frac{9050}{1077}$ z r. 28.

KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Uwiedomia każdego, komu o tém wiedzieć należy, iż stósownie do Postánowienia Królewskiego z dnia $\frac{25 \text{ Lutego}}{7. \text{ Grudnia}}$ 1819 r. Rewizya Spisu Wojskowego ma się w dniu 1. Marca r. b. rozpocząć. — Kommissarze Obwodowi zawiadomią Gminy przez oddzielne Obiegniki o kolej, według jakiej Delegacye Zaciągowe odbywać będą swę czynność w Gminach i Miastach, tudzież o dniu, który każdy Gminie do stawienia się przed Delegacyą Zaciągową wyznaczony będzie. — Umieszczając poniżey wyciągi z Instrukcyi przez Kommissye Rządowe Spraw Wewnętrznych i Polieyi, tudzież Woyny, wydany, obéymujące przepisy postępowania, o ile takowe Wóytow Gmin i Burmistrzów miast, niemniéy Popisowych dotyczyć mogą, poleca ściśle do nich w czym do kogo należy stósowanie się. — Dla zachowania zaś jednostayności w formowaniu Ksiąg Spisowych, fako teź dowodów wylączeń, sprawdzenie tychże w Kommissyi Woiewódzkiej ułatwić mającý, podaje do zachowania następujące przepisy:

- 1) Każda Księga Spisowa uformowana przez Delegacyą Zaciągową w Obwodzie, mieć będzie Numer bieżący i porządkowy ciągly przez wszystkie Gminy Obwodu tam, gdzie iedna jest Delegacya Zaciągowa. Jeżeli zaś są dwie Delegacye Zaciągowe, Numer ciągly będzie ieden na Powiat cały, to jest: Każda Delegacya Zaciągowa Księgę przez siebie sporządzoną jednym Nume-

rem bieżącym oznaczy, nie robiąc przedziałów Numeru porządkowego Gminami, iak się to dawniemy w niektórych Obwodach praktykowało. — W Księdze téy, w której wszystkie rubryki zapełnione bydź mają, zostawione będą odstępy między Gminą a Gminą, w których ma bydź wyrażona data, w iakiéy Delegacya Zaciągowa czynność swę w Gminie odbyła, niemniemy umieszczone będą podpisy tak Członków Delegacyi, iako też Wóyta Gminy albo Burmistrza czynność tę w Gminie uskuteczniaiącego, a które za rzetelność podania wszystkich osób popisowych — ze strony Wóyta Gminy lub Burmistrza, ręczyt Kommissyi Woiewódzkiéy będą. Na początku pomienionéy Księgi Skorowidz umieszczone bydź winien.

- 2) Każda Tabella Spisowa Gminy, będąc wyciągiem z Księgi Obwodowéy albo Powiatowéy, o ile to Gminy dotyczy, w rubryce przeznaczonéy na Numer bieżący, oznaczoną będzie Numerem porządkowym, iaki na nią przypada z kolei podług Księgi Spisowéy przez Delegacyą utrzymywanéy, to iest: Numer bieżący popisowego w Gminie zaczynać się będzie nie od liczby jeden, ale od tego Numeru, iaki każdy popisowy ma w Księdze przez Delegacyą Zaciagową sporządzonéy. — Data odbytéy rewizyi w Gminie i podpisy, iak wyżéy nadmienione, na każdéy Tabelli Gminy znajdować się także mają; dopełnienie czego zastrzega się tym bardziéy, że to w roku zeszłym nie wszędzie zachowaném zostało.
- 3) Każdy bez wyjątku w wieku popisowym będący, zamieszczony w Księdze Ludności mieysca, w Tabelli Popisowych zaciągniony bydź winien, iżby pod pozorem zagranicznych, ożenionych przed doyciem wieku spisowego, albo wojskowych uwolnionych od służby, i kalectw — wyborowi i jedynacy, którzy tylko na czas pewny bywaią wolni, zaslanianemi nie byli.
- 4) Dowody wyłączeń mające służyć wedle Instrukcyi na poparcie praw do wyłączenia każdego Popisowego, które Urzędnicy Stanu Oywilnego, iako też Proboszcze i Plebani Parafiiów, z mocy Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 28. Września 1824 r. obowiazani są na żądanie każdego Popisowego bezpłatnie wydawać, i które stósownie do Art. 4. Instrukcyi powinny bydź tak rychło, iak tylko można, sporządzone i natychmiast Kommissyi Woiewódzkiéy przesyłane, nie czekaiąc 6-tygodniowego terminu, a to dla ulatwienia tézże Kommissyi Woiewódzkiéy odbycia Rewizyi onych na czas potrzebny — mają bydź zszyte i w każdéy Gminie ułożone tym porządkiem, iak każdy popisowy następuje po sobie w Tabelli spisowéy Gminy, oprócz tego każdy dowód wyłączenia oznaczony bydź ma Numerem, iaki

Popisowy, którego ten dowód dotyczy się, otrzymał w Księdze spisowój tegorocznej. — Gdzieby na poparcie praw jednego Popisowego dowody w ilości kilka sztuk składane były, wszystkie z osobna powinny być oznaczone tym samym Numerem, jaki jest: Numerem porządkowym popisowego na rok bieżący.

Porządek ten do ułatwienia pośpiechu w czasie sprawdzania dowodów wyłączeń w Kommissyi Woiewódzkiej i przy Superrewizyi nieodzownie potrzebny, ściśle ma być zachowanym, czego Delegacya Zaciągowa w czasie swój rewizyi na gruncie, i Kommissarze Obwodowi w razie odbywania rewizyi Akt Gminy dopilnują. — Oprócz tego ostrzega się Wójtów Gmin i Burmistrzów miast: iż niezachowanie tych szczegółów skoro przy sprawdzeniu Tabell w Kommissyi Woiewódzkiej dostrzeżonóm by zostało, bez dalszych ostrzeżeń rozciągnięciem kary porządkowój na uchybiającego Wójta Gminy lub Burmistrza, karaniem będzie.

- 5) Przekonawszy się Kommissya Woiewódzka, iż Władze miejscowe w sporządzaniu dowodów wyłączeń z tytułu Jedyactwa lub wyboru Rodziców, trzymają się form rozwlekłych i mniéj dostatecznych, celem zaprowadzenia w téj mierze jednostayności i zwięzłego rzeczy wystawienia, poleca zachowanie następujących przepisów:

Prawa wyłączenia od Spisu Wojskowego są wedle przepisów dwoiakie, to jest: wyłączenia na zawsze, iako to: zagranicznych, ożenionych; przed wiekiem spisowym i żołnierzy od służby Wojskowój uwolnionych, lub na teraz, iako to: Jedyaków, wybranych przez Rodziców i t. d.

Co do wyłączeń na zawsze, wydane względem nich przepisy zostają bez zmiany, z tym tylko dodatkiem: że ożenionych przed wiekiem spisowym prócz Aktu ślubu, metryka urodzenia znajdować się powinna przez Wójta Gminy lub Burmistrza miast poświadczona.

Wyłączenia na teraz, które Popisowy nabywa, n. p. przez Jedyactwo lub wybór Rodziców i t. d. służą tylko na rok jeden, gdyż przez zmianę stosunków nadających wyłączenie, utraconemi być mogą. i dla tego też co rok udowodniać potrzeba, że Popisowy, któremu prawo wyłączenia przemiąć mogące, służyło, tegoż prawa nie utracił.

Dowody wyłączenia na teraz dla Jedyaków i wybranych mogą być dwoiakie, to jest:

- a. takie, które w latach zeszłych już składane i przez Kommissyą Woiewódzką zatwierdzone były.

b. takie, które, wchodzący teraz w wiek popisowy, lub nabywający podobnego prawa w roku bieżącym, złożyć mogą.

Co do pierwszych: na Akcie wyboru lub Jedynactwa w roku zeszłym przez Komisją Woiewódzką sprawdzonym i zatwierdzonym, z wyrażeniem: na teraz, jeśli Popisowy prawa swego nie utracił, Wójt Gminy lub Burmistrz ma poświadczyć takowy dowód podług Formy następującej:

Dla Jedynaka:

„Wójt Gminy lub Burmistrz N. zaświadcza pod odpowiedzialnością „urzędu, osoby i majątku, iż popisowy N. prawa swego do wyłączenia jako Jedynak, z powodu (który wymienić należy) dotychczas „sowie nie utracił.

Dla wybranego:

„Wójt Gminy lub Burmistrz N. zaświadcza pod odpowiedzialnością „z urzędu i majątku, iż popisowy prawa swego do wyboru Rodziców „dotąd nie utracił, z powodów, iż żaden brat tegoż nie wyszedł z wieku „popisowego, że nie ma żadnego brata, któryby mógł być pomocą „Rodzicom, skończywszy rok 17, ani takiego, któryby z innego „kiego bądź tytułu nabył prawa do wyłączenia, — niemniéj z „wodu: iż Rodzice tegoż są istotnie przy życiu.

Ostrzega się Wójtów Gmin i Burmistrzów, iż odpowiedzialni będą Komisji Woiewódzkiej w razie zamilczonego, czy to podstępnie, czy przez nieuwagę którego bądź z powyższych objaśnień, niemniéj w razie, gdyby które bądź z objaśnień, za wiarogodność przez nich w sposób powyższy poświadczone, przy dalszym rozpoznawaniu dowodów i konfrontacyi Ksiąg Ludności, nierzetelném okazać się miało, dla tego, ile możność dozwala, przez samych Wójtów Gmin i Burmistrzów formowane być winny, a w razie, że przez Zastępcę — wyrazić tenże powinien pod swoim podpisem, przez kogo jest do tego urzędu upoważniony.

Delegacye Zaciągowe na każdym podobnie poświadczonym Akcie, przekonawszy się na gruncie dostatecznie o rzeczywistości, rzetelność poświadczenia w tych wyrazach:

„Delegacya N. rzetelność niniejszego poświadczenia z przekonania, „jakie o tém na gruncie powzięła, sprawdza“

Co do świadectw wyłączenia przez wybór Rodziców, które dla osób nabywających tego prawa w roku bieżącym dopiero sporządzone będą, w wydaniu ich Wójt Gmin i Burmistrze dla jednorodności trzymać się będą formy podług wzoru niżej pod lit. B. umieszczonego.

Świadcstwo' zaś Jedynactwa według wzoru lit. A niżej umieszczonogo, poprzedzać winno protokółarne zeznanie ach ośiadłych Obywateli w mieście, a Soltysa i Gospodarza we wsi, że Rodzice iego żyjący nigdzie więcéy dzieci żyjących płci męskiéy nie mają.

Delegacya Zaciągowa świadcstwa tego rodzaju nowo sporządzić się mające, po stósownym przekonaniu się o iego rzeczywistości i zgodności z przepisami, poświadczy w formie powyżéy wskazanéy. Nadmieniam przytém Kommissya Woiewódzka, iż dowód Jedynactwa winien bydź formowany w miejscu, gdzie Rodzice iego zamieszkują, lub gdzie się tenże rodzil i Rodzice czas długi zamieszkiwali.

Do wyboru składane metryki urodzenia iednych rodziców dzieci, w wyciągach na iednym arkuszu wiekiém następnymi po sobie umieścić się winny.

Kommissya Woiewódzka ostrzega wcześnie, iż żadnych dowodów wyłączenia na teraz za dostateczne uważać, ani też potwierdzać takowych nie będzie, skoro w nich nie będą zachowane formy, niniejszém Rozporządzeniem do wykonania podające się, tudzież przypominając Obwieszczenie z dnia 29. Lipca 1817 r., którym iest ogłoszone Postanowienie z dnia 8. Lipca 1817., przepisujące karę złt. 100 za utajenie Spisowego, — oraz Obwieszczenie z dnia 30. Stycznia 1823 r., że chroniący się spisu według Postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 16. Stycznia 1823 roku do Placu miasta Warszawy odsyłani bydź mają, niemniéy Obwieszczenia z dnia 12. Grudnia 1817, na zasadzie Postanowienia z dnia 29. Listopada 1817 r. wydane, według którego Wóyt Gminy ma bydź z Urzędu oddalony, gdyby Spisowego przez niezamieszczenie go w Księdze Ludności i w Tabelli popisowych utajł, a inny na iego koszt w téy Gminie osadzony. — Spodziewa się przeto Kommissya Woiewódzka, iż żaden z Wóytów Gmin i Burmistrzów, iako też popisowy, nie zechce się wystawić na takową odpowiedzialność.

- 6) Gdy od wcześnego złożenia i dokładności dowodów wyłączeń, zależy ich zatwierdzenie, a od ich zatwierdzenia zawisło zmniejszenie liczby popisowych powoływać się winnych do Supperrewizyi, z powodu, że prawa ich są wątpliwemi; — gdy Wóyci Gmiu i Burmistrze za święty obowiązek dla siebie uważać powinni, oszczędzenie popisowym zamitrężenią i kosztów, iakie z powoływania ich do Superrewlzyi pochodzić muszą i gdy nareszcie wszelkie dostrzeżone w tym względzie zaniedbanie ciężć będzie odpowiedzialność Wóytów Gmin i Burmistrzów, Kommissya Woiewódzka spodziewa się, iż Władze mieyscowe dołożą wszelkiego starania w należném uporządkowaniu

Ksiąg ludności i Spisowych, tudzież dowodów wyłączeń, tak dalece; iżby Delegacya Zaciągowa przybywając na grunt, wszystko w potrzebny została gotowości; — spodziewa się, iż Tabelle Spisowe Gmin z dowodami przesyłane będą wcześniej dla sprawdzenia ich w Kommissyi Woiewódzkiej, i że Wóyci Gmin z dozwolonego sobie w tym względzie sześćo-niedzielnego terminu od czasu rewizyi przez Delegacyą na gruncie odbyty, iako na teraz zbytecznie już przedłużonego, korzystać w całej jego rozciągłości nie zechcą, — gdyby iednakże ktokolwiek nad oczekiwanie Kommissyi Woiewódzkiej przetrzymać tenże termin poważyl się, ostrzega: iż za wszelkie przetrzymanie terminu w złożeniu dowodów, bez dalszych przypomnień karę porządkową rozciągać będzie i dla tego o tém uprzedza, aby nikt późniéj do wymawiania się niewiadomością, nie mógł mieć powodow.

- 7) Gdy doświadczenie lat upłynionych przekonało, że niektórzy Wóyci Gmin i Burmistrze, zaniedbawszy sporządzenia dowodów wyłączeń w czasie przyzwoitym i przepisami zastrzeżonym, takowe sporządzają dopiero po odbyty Superrewizyi lub dopiero w czasie poboru Rekrutów, przez co liczba zdających i wyłączeniom niewątpliwie nie uległych popisowych, nigdy z pewnością oznaczoną i wyższym Władzom wykazaną być nie może; — zapobiegając temu na przyszłość, oświadcza Władzom miejscowym, iż iak z iednéj strony odpowiedzialni są za trudności, iakieby czynić poważyli się w sporządzeniu dowodów wyłączeń w czasie właściwym dla zgłaszających się popisowych, lub takich, których w razie ich niewiadomości informować wcześniej powinni; — tak z drugiéj strony odpowiedzialni będą za wszelkie świadectwa, choćy z przepisami nawet zgodne, które nie w czasie przyzwoitym sporządzone będąc, dla braku w nich formalności niniejszym urządzeniem zastrzegających się, za dostateczne uważanemi być nie mogą, staną się iedynie przyczyną zawodu dla popisowych, a dla Władz wyższych powodem do niepotrzebnego mnożenia względem nich nieużyteczny korespondencyi.

Urządzenie niniejsze dla wiadomości powszechny przez Dziennik ogłaszając, ściśle do niego stosowanie się najmocniéj poleca.

w Kaliszu dnia 27. Lutego 1828 r.

Radca Stanu, Prezes:

PIWNICKI.

Sekretarz Generalny, *Dziewulski.*

Lit. A.

Wzór do Zaświadczeń Jedyneków.

Województwo Kaliskie.

Obwód N.

W ó y t G m i n y l u b B u r m i s t r z N.

Na żądanie Popisowego N. we wsi lub mieście N. zamieszkałego, i po dokładném przekonaniu się z spisanego wywodu słownego o rzetelności zeznań żądającego, zaświadczam pod odpowiedzialnością z Urzędu i osoby:

iż tenże Popisowy N. wedle dołączonej Metryki, mający lat N. jest istotnym Jedynekim, i jako Jedynek ma prawo do wyłączenia od spisu Woykowego, z powodu, iż rodzice tegoż zamieszkali w N. żyją aktualnie, i nigdzie więcéy dzieci płci męskiej nie mają. Data, etc.

(Podpis i miéysce pieczęci.)

Lit. B.

Wzór do Swiactwa wyłączenia przez wybór rodziców.

Województwo Kaliskie.

Obwód N.

Powiat N.

W ó y t G m i n y l u b B u r m i s t r z N.

Stawiwszy się przed Urzędem N. Rodzice Popisowego N., to jest: N. N. (wymienić ich imiona, nazwiska i wiek) w N. zamieszkali, zeznali: iż pomiędzy synów, których mają N. (wymienić liczbę) to jest:

1. Adama lat 24.
2. Wincentego lat 21.
3. Jana lat 14.
4. Józefa lat 7.
5. Piotra lat 3.

wedle dołączonej tu każdego Metryki mających, wybrali i niniejszym wyborem stósownie do przepisów wyłączonym mieć chcą syna swego N., przyczym upewniam, iż oprócz wyżéy wymienionych synów ani w miéyscu, ani nigdzie dzieci płci męskiej więcéy nie mają.

Wóyt Gmin lub Burmistrz N. po przekonaniu się dokładnym o rzetelności powyższego zeznaniu, niemniéy upewniwszy się, iż wyłączony przez powyższy wybór, Popisowy N. nie ma żadnego brata z wieku popisowego wyszłego, ani też żadnego, któryby z innego iakiego bądź tytułu wyłączeniu od spisu podlegał. — Prawo tegoż do wyboru (ręcząc za zgodność tego prawa z przepisami dziś obowiązującym) pod odpowiedzialnością z Urzędu i osoby poświadczając, własnoręcznie podpisać i pieczęcią Urzędową stwierdza.

Data, etc.

(Miéysce pieczęci i podpis.)

Wyciągi z Instrukcyi przez Kommissyie Rządowe Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Woyny, wydany, o ile takowe ściągają się do wykonania przez Woytów Gmin i Burmistrzów, niemniéy popisow ych.

A r t y k u ł 14.

Delegacye Zaciągowe, odbywać będą rewizyą spisu Woyskowego w miéyscu każdéy gminy; mogą iednak dołączać pomniéysze gminy do większych sobie przyległych.

A r t y k u ł 15.

Delegacye za porozumieniem się z Kommissarzami Obwodowemi, wyznaczą dla każdéy gminy dnie, w których rewizya spisu Woyskowego odbywać się będzie; o czém Woyci i Burmistrze przez zwyczajne Obiegniki Kommissarzy Obwodowych, zawiadomieni bydź mają.

A r t y k u ł 16.

Skoro Delegacya Zaciągowa stanie w któr éy gminie lub miéście, Wóyt lub Burmistrz miéyscowy złożyć ma utrzymywany przez siebie exemplarz księgi ludności wraz z Aktami, dowody obéymuiącemi, które, podług Artykułu 11. Póstanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z d. 27. Stycznia 1818. roku, w Urzędzie iego znajdować się powinny.

A r t y k u ł 17.

Delegacya sprawdzi na miéyscu księgi z dowodami których rzetelność powinna bydź rozpoznawaną, podług zasad Rozdziału 3. niniejsz éy Instrukcyi.

A r t y k u ł 18.

W tém miéyscu Delegacya Zaciągowa z szczególniéyszą uwagą dowody wieku męczyzn rozpoznawać iest obowiązana. Skoro bowiem stósownie do Artykułu 26., ci tylko z nich stawieni przed nią bydź mają, którzy podług księgi ludności od 20. do 30. lat liczą; przeto nim ich powoła, powinna się gruntownie przekonać, czyli inni zapisani, iako nie dosli tego wieku lub wysli z onego, dostateczne na to złożyli dowody.

A r t y k u ł 19.

Dowód w téy mierze stanowić ma: Metryka urodzenia lub wypis z Aktów Urzędnik Stanu Cywilnego, w które każdy zaopatrzyć się powinien.

(Dalszy ciąg w Dodatku.)

D O D A T E K

do Dziennika Woiewódzkiego

Nro. 10.

(D a ł s z y c i ą g.)

A r t y k u ł 20.

Przypadek tylko spalenia lub zatracenia Ksiąg kościelnych, mógłby uczynić niepodobnem uzyskanie onego.

W takim razie powinien Spisowy udowodnić to świadectwem Proboszcza lub Urzędnika Stann Cywilnego, z wymienieniem wsi lub miasta, tudzież Obwodu, gdzie spalenie lub zatracenie rzeczonych Ksiąg nastąpiło.

A r t y k u ł 21.

Delegacya Zaciągowa, mając produkowane sobie takowe Świadectwo, każe się ludziom w tym przypadku będącym stawić przed sobą i oznaczy im wiek podług własnego zdania.

A r t y k u ł 22.

Co do innych szczegółów, które stósowne do Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 27. Stycznia 1813. roku, w Księdze ludności objętemi być powinny, gdyby się okazało, iż takowe nie są zapisane podług dowodów w Aktach gminnych znajdujących się; Delegacya Zaciągowa niedokładności takowe, za pomocą miejscowego Prezydenta, Burmistrza lub Woyta gminy, sprostować powinna.

A r t y k u ł 23.

Nadto dla zapewnienia się, iż cała ludność gminy jest w pomienéy Księdze zapisaną, i że wszelkie szczegóły w niéy objęte, a dowodami nie poparte, są prawdziwemi; Delegacya Zaciągowa powoła Sołtysów w każdéy wsi, aby byli óbecnemi przy sprawdzeniu Księgi ludności, i żądać od nich będzie, z zastrzeżeniem przysięgi wyiawienia tak osób z teyże Księgi wypuszczonych, iako też dostrzeżonych w niéy niedokładności.

A r t y k u ł 24.

Podług zaciągniętych tym sposobem objaśnień, sprostowanie Księgi ludności ma nastąpić. Delegacya Zaciągowa uprzedzi tak Woytów lub Burmistrzów, iako też Sołtysów, że gdyby się okazało, iż pomimo istnieją-

cych niedokładności w Księdze ludności, Delegacya nie była o tém ostrzeżona, a tém samém sprostowanie Księgi nastąpić nie mogło, do surowej odpowiedzialności pociągniętymi zostaną.

A r t y k u ł 25.

W tym celu powinien być sporządzony Wywód słowny wyjaśniający, czy Księga ludności prowadzona była dokładnie, w przeciwnym razie, w czém była mylną, albo niedostateczną; czy zupełnie sprostowaną została lub w części, i jakie przeszkody zachodziły do całkowitego ięu uregulowania. Wywód ten ma być podpisami nie tylko Członków Delegacyi Zaciągowej, ale i Sołtysów opatrzony.

A r t y k u ł 26.

Po ukończeniu sprawdzenia Księg ludności, Delegacya Zaciągowa rozkaże stawić się wszystkim męszczyznom, mającym stosownie do tychże Księg wiek spisowy, to iest: co z dniem 1. Października r. b. skończą rok 20., a nie doydą lat 30. życia swego. Uwalniają się atoli od tego obowiązku ci wszyscy, którzy podług złożonych iuż i zatwierdzonych przez Kommissyą Woiewódzką dowodów, wykazali dostatecznie, iż mają prawo (do wyłączeń na zawsze; niemniej Żydzi, Menoniści i bracia Morawczyki Hernhuter), którzy do Zaciągu nie należą.

A r t y k u ł 27.

Woyci gmin i Burmistrzowie odpowiedzialni są naysurowiey, za tożsamość ludzi przed Delegacyą Zaciągową stawionych. Wszelkie przedsięwzięte zostaną środki, dla wykrycia wydarzyć się mogących w tęp mierze nadużyciów.

A r t y k u ł 28.

Delegacya Zaciągowa, po naoczném przekonaniu się o postawie, wzroście i stanie zdrowia tych ludzi, zapisze każdego z nich w Wykazie Lit. C, zapełniając wszelkie onego rubryki.

A r t y k u ł 29.

W rubrykach „iaki posiada sposób do życia i rodzice iego, tudzież iaki posiada majątek i rodzice iego“, wyrazić należy naydokładnięu sposób do życia każdego spisowego lub rodziców, na przypadek gdyby przy tychże zostawał.

Okoliczność ta szczególowo wyłuszczoną być powinna, to iest: czyli proceder ten stanowi handel lub fabrykę, z wymienieniem iakiego rodzaju i iak znaczne; czyli ten składa się z majątku nieruchomego z wyrażeniem: czy w domach i ilu, lub też ziemi, i iezeli iest majątek grun-

towy: z wielu Folwarków albo wtek lub morgów; nakoniec: czyli jest synem Urzędnika lub Wojskowego i iakiego stopnia, lub też innego Obywatela prowadzącego sposób do życia tu nie przewidziany. Dokładne dopełnienie tych rubryk w sposobie wyżej wskazanym, służyć będzie Kommissyom Rządowym za rodzaj Kontrolli, czyli w cisłym dopełnieniu wyraźnego Postanowienia Królewskiego odezwą Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 27. Stycznia 1823. roku objawionego, wszyscy mieszkańcy stósownie do Prawa, bez względu na ich stan i majątek są powołanymi na Zaciąg.

A r t y k u ł 30.

Gdy jednak Kontrolla takowa nie będzie mogła rozciągać się, iak tylko do ludzi Księgą Spisową objętych, przeto, iezeliby na przyszłość, tak wskutek weryfikacji Ksiąg spisowych w Kommissyach Rządowych odbywanych, iako też inną iaką drogą, okazało się w tój mierze nadużycie, lub stronność, natenczas tak Władza, która się tego dopuści, iako też i ta, która tolerować to będzie lub nie dojrzy, do naysurowszój odpowiedzialności pociągniętą zostanie, iako działająca w brew Postanowieniom Nayswyższym, o Zaciągu i następnie rozwiającym oneż rozporządzeniom.

A r t y k u ł 31.

Delegacya Zaciągowa, zapisawszy w Wykaz Lit. C. wszystkich ludzi Art. 26, niniészój Instrukcyi wskazanych, którzy przed nią stawieni zostali, zaciągnąć ma na końcu, tych, którzy w podobnój znajdują się Kategorji, a którzy w czasie odbywanój przez nią rewizyi, obecni w gminie nie byli.

A r t y k u ł 32.

Wójt gminy obowiązany jest wypisać własnoręcznie w uwagach Wykazu Lit. C. obok każdego w tym przypadku będącego, powód nieobecności wyłączenia wyraźnie:

- a) Czyli nieobecność ta pochodzi z usprawiedliwiających go przyczyn, z wymienieniem iakich, iak długo trwa i za czyiem pozwoleniem.
- b) Czyli z powodu ukrywania się przed Spisem, z wyrażeniem, iak dawno się oddalił z gminy i gdzie podług wszelkiego podobieństwa mógłby się ukrywać.

A r t y k u ł 33.

Za rzetelność powyższych deklaracyi, naysurowiej Wójt gminy jest odpowiedzialny.

A r t y k u ł 34.

Delegacya Zaciągowa, zanotuje w uwagach Wykazu Lit. C. żonatyh i wdowców, z wymienieniem czy mają dzieci i wiele.

Artykuł 35.

Spisowi których cały skład Delegacyi Zaciągowej uzna za dotkniętych kalectwem nie uleczonem, powinni być umieszczeni na oddzielny liście obémuiący, w przeznaczony na to rubryce, obok każdego rodzaj kalectwa lub niedoleżności.

Artykuł 36.

Ponieważ stósownie do Artykułu 56. rodzicom służy prawo wyboru iednego z synów, chociażby mieli innych w wieku lat 17., lecz dla kalectwa lub niedoleżności nie mogących im być pomocą; kalecy ci również stawieni być powinni przed Delegacyą Zaciągową, która listę ich oddzielną podług zasad Artykułem powyższym przepisanych, sporządzi.

Artykuł 37.

Stósownie do Artykułu 21., Delegacya Zaciągowa obowiązana jest rozkazać stawić się wszystkim mężczyznom w Księdze ludności zapisanym, jako nie będącym w wieku spisowym, a nie posiadającym na to dowodów, a to dla oznaczenia im wieku. Wiek ludzi tych, Delegacya zapisze podług własnego zdania i oddzielną ich listę sporządzi, z wyrażeniem stósowney uwagi w adnotacyi; lecz decyzya w téy mierze należy do Komisyi Superrewizyiny — co iednak nie rozciąga się do młodzieńców, ani do mężczyzn podeszłych, którzy widocznie w wieku spisowym się nie znajdują.

R O Z D Z I A L III.

O wyłączeniach od Zaciągu.

Artykuł 38.

Delegacye nie wyrokują względem wyłączenia od zaciągu, stawionych im spisowych, umieszczą tylko uwagi swoje w rubryce adnotacyi względem tych, którym prawne wyłączenie, wedle poniżey wymienionych przepisów, służyć może, bądź to, stósownie do Akt w Urzędzie Wóytów Gmin lub Burmistrzów znajdujących się, bądź też wedle ustney deklaracyi stawiających spisowych.

Artykuł 39.

Delegacye odbiorą dowody wyłączeń od tych, którzy posiadać je będą w czasie odbywaney przez nie rewizyi w gminach, i sporządziwszy dokładną onych specyfikacyą, niemniéy podpisem swoim opatrzwszy, zostawią ją Wóytom lub Burmistrzom, którym takowa służyć będzie za dowód zakwitowania z odebrania tychże dowodów.

Artykuł 40.

Co do ludzi w podobny kategorii znajdujących się, którzyby w ówczas nie mieli jeszcze wygotowanych dowodów wyłączenia; z tych każdego Delegacya Zaciągowa jest obowiązana ostrzedz: iż stósownie do Art. 4. powinni pospieszyć z opatrzeniem się w takowa, aby naydaléy w przeciągu 6 tygodni od daty rewizyi spisu w gminie, Kommissyą Woiewódzką doszły. — Zwróci prócz tego Delegacya Zaciągowa uwagę Burmistrzów i Wóytów Gmin, iż włożony na nią obowiązek ostrzegania spisowych o potrzebie złożenia dowodów wyłączeń, na termin oznaczony, nie uwalnia ich od odpowiedzialności zagrożony Art. 4tym, gdyby się okazało, że z ich winy zwłoka w téy mierze nastąpiła.

Artykuł 41.

Gdy doświadczenie przekonało, iż wiele Osób przez niewiadomość urzędzeń, nie korzysta z służby im mogącego dobrodzieystwa wyłączenia, i dopiero, gdy umieszczeni zostaną w woysku, familie lub Władze miejscowe reklamują o ich uwolnienie od służby; przeto Kommissye Rządowe, dla zapobieżenia wszelkimi w mocy ich będącymi środkami podobnym wypadkom, polecają Delegacyom Zaciągowym: iżby, nie ograniczając się na przyjmowaniu czynionych im dobrowolnie w téy mierze deklaracyów, badali z skrupulatnością wszystkich stawiających przed nimi spisowych, nawet tych, którzyby względem służby im mogącego wyłączenia, żadnego sami oświadczenia nie uczynili.

Artykuł 42.

Gdyby w skutek tego badania okazało się: iż który z nich, stósownie do prawa, powinien byđz wolny od zaciągu, Delegacya Zaciągowa oświecić go o tém jest w obowiązku, i razem ostrzedz, o złożyć się powinnyich przez niego, stósownie do poniższych Artykułów, dowodach; zwracając uwagę Burmistrza lub Wóyta, iż to jego bacznosci uszło, i żadając, iżby z swéy strony dopełnił to, co mu jest Art. 4tym poleconém. Stósowną uwagę o takowéy przestrodze, obok każdego takiego spisowego, Delegacya w Wykazie lit. C. położy.

Artykuł 43.

Dla uniknienia wszelkich mylnych tłumaczeń o wyłączeniach, wskazyją się Delegacyom Zaciągowym następujące w działaniu prawidła, oparte na Postanowieniach Królewskich, tudzież Xięcia Namiestnika Królew k ego.

Artykuł 44.

Wyłączenie od zaciągu udzielone Jedynakom Art. 2gim pod lit. a

Postanowieniem Królewskim z dnia 17. Października 1816. r., nadane im było iedynie w zamiarze zapewnienia rodzicom na starość pomocy i wyręczenia w gospodarstwie.

Artykuł 45.

Wynika więc ztąd, że iedynak, dopóki oyciec lub matka żyją, powinien być wolny od spisu woyskowego. Po śmierci zaś rodziców, jeżeli nie odziedziczy żadnego gospodarstwa rolnego, rękodzielni lub handlu, lub nie nabędzie iakichkolwiek praw kwalifikujących go do wyłączenia, iako należący do spisu woyskowego uważany być powinien.

Artykuł 46.

Jeżeli znajduie się dwóch synów z podwóynego małżeństwa, to iest: oba z iednéy matki, a każdy z innego oycy, na ten czas syn z pierwszego małżeństwa spłodzony, nie może być uważany za iedynaka, z powodu, że matka iego ma drugiego syna z powtórnego małżeństwa, i należeć będzie do zaciągu, i jeżeli nie odziedziczy po oycu gospodarstwa rolnego, rękodzielni lub handlu, albo też przed zeyściem iego nie ożeni się.

Artykuł 47.

Co się zaś tycze syna z powtórnego małżeństwa, ten, będąc względem oycy swego iedynakiem, mieć będzie z takowego tytułu prawo do wyłączenia aż do czasu, póki drugi syn z tegoż małżeństwa spłodzonym nie zostanie.

Artykuł 48.

Toż samo ma się zupełnie rozumieć o dwóch synach z iednego oycy, a każdy z innéy matki spłodzonych.

Artykuł 49.

Na przypadek, gdyby weszli w związki małżeńskie wdowiec z wdową, mający iedno z nich lub oboie z pierwszego małżeństwa po iednym synie; ci synowie mają być uważani za iedynaków. — Jedyństwo to iednak upada, gdyby z powtórnego małżeństwa urodził się trzeci syn, lub więcéy dzieci; chyba gdyby odziedziczyli rękodzielnię lub handel, albo gdyby synowie z drugiego małżeństwa pomarli. — W tym bowiem ostatnim przypadku, synowie z pierwszego małżeństwa wracają do prawa iedyństwa.

Artykuł 50.

Co się tycze iedynaków z nieprawego łoża, których matki żyją, ci, jeżeli przez matkę lub oycy za dzieci prawe i Sukcessorów prawnie uznani

gostaną, i znajdą się w którym z przypadków w niniejszej Instrukcyi wyszczególnionych, za wolnych od obowiązku służenia w Woysku uważani być powinni.]

Artykuł 51.

Gdy stósownie do Art. 44., wyłączenie iedynaków nastąpiło iedynie w celu zapewnienia rodzicom pomocy i wyręczenia, i gdy zamiar ten nie byłby dopiętym, skoroby iedynak zaniedbywał rodziców, lub oddalony od nich będąc, bawił się włóczegostwem; przeto jeżeli się zdarzy, iż rodzice, dla powyższych pobudek, nie życzyliby sobie mieć syna iedynaka uwolnionego od zaciągu, tenże utracą prawo wyłączenia.

Artykuł 52.

Dowód iedynactwa stanowić ma: wywód słowny w Urzędzie Wóyty lub Burmistrza sporządzony, a przekonywający, iż jest istotnie iedynakiem; że znajduje się w przypadkach Art. 45, 46, 47, 48, 49 i 50. wymienionych, a nadających mu prawo do wyłączenia, i jeżeli rodzice jego żyją, i życzą sobie mieć go wyłączonym od zaciągu. — Za rzetelność i dokładność tego dowodu, Burmistrz lub Wóyt Gminy jest odpowiedzialny.

Artykuł 53.

Wyłączenie udzielone Art. 2. lit. b. Postanowienia z dnia 17. Października 1816 roku, dla iednego syna w każdéj familii wybranego przez rodziców lub opiekunów, nastąpiło z tego samego powodu, co i dla iedynaków, to jest: dla zapewnienia rodzicom na starość pomocy i wyręczenia w gospodarstwie, niemniéj dla zabezpieczenia mało-letnim braciom i siostrom opieki, w osobie iednego z braci, na przypadek śmierci rodziców; nakoniec, dla zarządzenia pozostałym po nich gospodarstwem; w celu zapobieżenia upadkowi onegoż.

Artykuł 54.

Wypada więc ztąd: iż w familii, gdzie są synowie, wyszli z wieku spisowego lub nie doszli lat 20, lecz zdolni do trudnienia się gospodarstwem, albo też mający prawo wyłączenia z iakiegokolwiek bądź powodu; tam wolność wyboru, nadana rodzicom lub opiekunom, upada.

Artykuł 55.

Wiek, w którym nie doszli lat spisowych, uważanymi być mają za zdolnych do trudnienia się gospodarstwem, liczy się od lat 17 skończonych.

Artykuł 56.

Zastrzega się iednak, iż gdyby synowie, nie będący ieszcze w wieku

spisowym, a mający lat 17 lub więcej, nie mogli być wyręczeniem rodziców dla braku sił fizycznych, lub obłąkania umysłu, dla kończenia nauk w Szkołach publicznych, lub uczenia się rzemiosła, w celu zapewnienia sobie na przyszłość stanu iakowego; na ten czas wolno jest rodzicom lub opiekunom, wybrać do wyłączenia syna w wieku spisowym będącego, skoro, dla słabości ich lub nadwątłego zdrowia, rzeczony syn jest im koniecznie potrzebny do prowadzenia gospodarstwa lub pracowania na ich utrzymanie.

Artykuł 57.

Wybór Rodziców lub opiekunów przestaje nadawać prawo do wyłączenia, jeżeli ieden z synów kwalifikujących się do służby, w przeciągu czasu, nim na zaciąg powołany zostanie, nabędzie iakiego tytułu wyłączenia; wyjąwszy atoli kalectwa lub niesposobności do zatrudnień; ten ostatni przypadek powinien być, stósownie do Art. 1. Postanowienia Królewskiego z dnia $\frac{1}{2}$ Lipca 1819 roku, poddany pod decyzją Kommissyów Rządowych Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Woyny.

Artykuł 58.

Po śmierci rodziców wybrany syn do wyłączenia, wraca w obowiązok należenia do spisu, chyba, żeby prawnie powołany był na opiekuna mało-letnich braci i siestr, doszedł 30. lat wieku, lub innym tytułem wyłączony został, albo też gdyby dla zarządzenia pozostałym po rodzicach gospodarstwem był potrzebny. Na ten ostatni przypadek, chociażby wybór przez rodziców nie był przed ich śmiercią uskuteczniomy, opiekuni mają prawo, dla zapobieżenia upadkowi gospodarstwa, wybrać iednego syna, trzymając się ściśle prawideł, podług których rodzicom jest wybór dozwolony.

Artykuł 59.

Co się tycze synów, którzy przed Postanowieniem KROLEWSKIEM z dnia $\frac{1}{2}$ Lipca 1819 roku, wybrani zostali przez rodziców lub opiekunów do wyłączenia od zaciągu, na mocy służący im w ówczes nieograniczonej w téj mierze wolności, i w tém zaufaniu prawa pożenili się, ci od zaciągu wolni być powinni, stósownie do decyzji Xięcia Namiećnika Królewskiego z dnia 30. Listopada 1819 roku, chociażby bracia ich mieli nawet wyłączenia.

(Dalszy ciąg w drugim Dodatku)

D O D A T E K IIgi.

do Nro. 10. Dziennika Województwa Kaliskiego
r. 1828.

(D a l s z y c i ą g.)

A r t y k u ł 60.

Gdyby się zdarzyło, iż rodzice mający posiadłość w Królestwie i zagranicą, chcieli wyłączyć syna w wieku spisowym będącego, wtenczas kiedy mają więcéy synów za granicą zamieszkałych, a w przypadku Art. 54. przewidzianym znajdujących się, wyłączenie takowe miejsca mieć nie może, z powodu, że synowie w dobrach za granicą położonych mieszkający, nie mogą być powołani na zaciąg i że rodzice mogą sobie wybrać jednego z nich do pomocy i wyręczenia.

A r t y k u ł 61.

Dowód wyboru stanowić ma Akt przez rodziców lub opiekunów, również w Urzędzie Woyta gminy lub Burmistrza sporządzony, a wymieniający, iako wybrany nie ma żadnego z braci kwalifikującego się do wyłączenia.

A r t y k u ł 62.

Na przypadek, gdyby był jeden lub kilku synów w wieku od 17. do 20. roku życia, nie mogących być wyręczeniem rodzicom potrzebującym takowego, dla podeszłych lat lub słabości zdrowia, należy to w Akcie wyrazić z wymienieniem nazwiska i imienia każdego z synów, powodów, dla których nie mogą być pomocnymi rodzicom, niemniéy przyszyny, dla iakéy ciż rodzice nie potrafią się obéyść bez pomocy dzieci.

A r t y k u ł 63.

Wyłączenie Art. 2. Lit. c. rzeczonego wyżéy Postanowienia, udzielone bratu mającemu opiekę nad mało-letniemi braćmi i siostrami, których rodzice nie żyją, trwa aż do czasu ukończenia opieki.

A r t y k u ł 64.

Jeżeli w familii iakiéy znajdują się bracia, mający wyłączenie od Zaciągu, posiadający razem wszelkie własności do sprawowania opieki, natenczas żaden z braci w wieku spisowym będących, nie powinien być wybrany na opiekóna.

A r t y k u ł 65.

Dowód opieki brata nad mało-letniemi braćmi i siostrami, stanowić ma:

- a) Sepultura lub inne iakowe Urzędowe Świadcstwo śmierci rodziców.
- b) Świadcstwo życia mało - letnich.
- c) Metryka wykazująca ich wiek.
- d) Wywód słowny w Urzędzie Woyta gminy lub Burmistrza sporządzony, a przekonywający o powierzeniu bratu prawnie opieki nad mało-letniemi, tudzież o trwaniu onęy ciągle, niemnię, że tenże nie ma żadnego brata posiadającego wyłączenie od Zaciągu.
- e) Gdyby zaś miał iednego lub kilku braci posiadających wyłączenie, lecz nie zdatnych do sprawowania opieki, okoliczność ta również w Wywodzie słownym wyrażoną być powinna, z szczegółowem wyłuszczeniem rodzaju niezdatności i dołączeniem potrzebnych na to dowodów.

Kommissya Woiewódzka obowiązana iest, Wywód pod *Lit. e.* wymieniony wraz z dowodami, pod ostateczne Kommissyów Rządowych Spraw Wewnętrznych i Policji tudzież Woyny, przedstawić rozstrzygnięcie.

A r t y k u ł 66.

Przez nadanie Art. 2. *Lit. d.* Postanowienia z dnia 27 Października 1816. r. wyłączenia wdowcom mającym dzieci, prawo chciało zapewnić troskliwy dozór nad dziećmi.

A r t y k u ł 67.

Wy pływa więc z tego, iż wdowcy mający dzieci, chociażby w powtórne weszli związki, | pozostaia przy prawie wyłączenia, | dopóki dzieci z pierwszego małżeństwa żyć będą.

A r t y k u ł 68.

Wdowcy iednak którym przed doysciem lat 30. dzieci pomarły, należą do spisu, chociażby z powtórnego małżeństwa mieli dzieci, którychby matka żyła.

A r t y k u ł 69.

Wyłączenie o którym iest mowa w Artykule 66. i 67, ma być udowodnione.

- a) Aktem zęycia żony wdowca.
- b) Świadcstwem życia dzieci iego, | przez Władzę tego mięysca gdzie one są zamieszkałe, wydanem.

A r t y k u ł 70.

Udzielone Art. 2. *Lit. e.* wyłączenie cudzoziemcom i ich synom, | wrodzonym za granicą przed ich przybyciem do kraia, służy im na zawsze

wszystkim bez wyjątku, nawet tym, którzy będąc rodem z części Xięstwa Warszawskiego, do Austrii, Pruss i wolnego miasta Krakowa odpadłych, w jakimkolwiek bądź czasie w Królestwie Polskiem osiedli.

A r t y k u ł 71.

Spisowi których rodzice mieszkają w tutajszym kraju, a których matki udawszy się za granicę dla jakichkolwiek bądź powodów, zrodziły ich tamże, nie są wyłączeni od Zaciągu; albowiem urodzenie ich za granicą w czasie, gdy rodzice byli obywatelami osiadłymi w Królestwie; używającami wszelkich prerogatyw i uległymi wszelkim obowiązkom Obywatelskim, nie może wyłączać od Zaciągu dzieci ich, za granicą wprawdzie zrodzonych, lecz również przypuszczonych do używania tychże prerogatyw i obowiązanych ulegać wszelkim powinnościom.

A r t y k u ł 72.

Rozumie się samo przez się, iż synowie zrodzeni za granicą w czasie, gdy ich rodzice tamże osiadłymi byli, i późniéj dopiero przenieśli się do tutajszego kraju, ci będąc uznani wedle Art. 70. Instrukcyi za cudzoziemców, jeżeli urodzenie udowodnią sposobem Art. 74. i 75. téjże Instrukcyi wskazanym, powinni być wyłączeni od Zaciągu.

A r t y k u ł 73.

Postanowienie Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 18. Stycznia 1822. roku wskazuje, iak mają być uważani, co do wyłączenia od Zaciągu, właściciele różnorządowi, to jest: iż mają być wolni od tego obowiązku ci, którzy do daty ratyfikacyi traktatu Wiedeńskiego, mieli zamieszkanie w częściach do kraju Pruskiego odpadłych, a późniéj do kraju tutajszego przenieśli się.

A r t y k u ł 74.

Dowód na wyłączenie Art. 70. i 72. wymienione, stanowić będzie metryka urodzenia, lub w braku takowéj paszport, jeżeli w nim miejsce urodzenia jest wyrażone, lub też nakoniec inne Urzędowe w téj mierze dowody.

A r t y k u ł 75.

Gdyby człowiek z zagranicy nie był w stanie zaopatrzenia się w potrzebne dowody, co jednak rzadko zdarzyć się może, natenczas Komisya Wojewódzka po dokładném przekonaniu się o tém, sporządziwszy z niego wywód słowny, z wyłuszczeniem wszelkich okoliczności służących na poparcie tego twierdzenia, przedstawi takowy wywód z załączeniem opinii swojej, do decyzyi Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policji tudzież Wojsny.

Artykuł 76.

Wyłączenie dla Urzędników i Offycjalistów Cywilnych etatowych, udzielone pod *Lit. g.* tegoż Artykułu Postanowienia z dnia 17 Października 1816. r., służy im tak długo, iak na Urzędzie zostawać będą.

Nie uważają się jednak za mających prawo do takowego wyłączenia, iak tylko ci, którzy na mocy etatu liczbowego przez NAYJAŚNIEYSZEGO PANA lub Xięcia Namiestnika Królewskiego zatwierdzonego, są mianowani, lub których posady, chociaż etatem nie objęte, są jednak szczególném Postanowieniem Królewskim lub Xięcia Namiestnika Królewskiego utworzone.

Artykuł 77.

Zastrzeżenie takowe nie rozciąga się jednakże do Wydziałów Sprawiedliwości i Skarbu; w tych albowiem znajdują się posady, które z przyczyny nieprzewidzianey potrzeby, szczegółowo w etatach liczbowych nie mogą być oznaczone.

Artykuł 78.

Z pomiędzy przeto Offycjalistów do Wydziałów tych należących, ci iedynie, którzy dla czasowey potrzeby i do nadzwyczajney czynności na dyety są przybrani, nie mając mianowań, od Zaciągu wojskowego uchyleni być nie mogą.

Artykuł 79.

Urzednicy Cywilni Art. 76. objęci, złożyć powinni na dowód swego wyłączenia:

- a) Mianowanie na sprawowany przez siebie Urząd.
- b) Swiadectwo przyzwoitęy Władzy, iż są mianowani na mocy etatu liczbowego przez NAYJAŚNIEYSZEGO PANA lub Xięcia Namiestnika Królewskiego potwierdzonego, albo stósownie do szczególnych Postanowień Królewskich lub Xięcia Namiestnika Królewskich.
- z) Swiadectwo téyże Władzy, iż ciągle w urzędowaniu zostają.

Artykuł 80.

Urzednicy Art. 77. wskazani, obowiązani są usprawiedliwić wyłączenie swoje dowodami w Artykule powyższym pod *Lit. a. c.* wymienionymi.

Artykuł 81.

Offycjaliści Administracyi tabak w kraiu i konsumcyi w Warszawie, ci tylko mają być wolni od Zaciągu, którzy Postanowieniem Xięcia Namiestnika Królewskiego pod dniem 2. Września, 7. Października i 7. Grudnia 1823. r. otrzymali wyłączenie.

Artykuł 82.

Officyaliści Administracyi tabacznój w kraju i konsumcyi w Warszawie, wzmiankowani w Artykule 81., winni złożyć świadectwo zwierzchniej Władzy swojej, iako ciągle w tym urzędowaniu zostają.

Artykuł 83.

Wóyci Gmin posiadają uwolnienie od Zaciągu w ten czas, gdy są właścicielami dóbr ziemskich, i jeżeli sami obowiązki Urzędu tego sprawują, tak, iak Postanowienie Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 26. Września 1820. r. przepisuje.

Artykuł 84.

Kommissye Woiewódzkie najlepiej wiedzieć mogą, którzy z Wóytów Gmin znajdują się w tym przypadku.

Artykuł 85.

Uwolnieni od służby Woyskowi, niemniej Urzędnicy Woyskowi, porównani stosownie do Decyzji Jego Cesarzewiczowskiéj Mości Wielkiego Xięcia Naczelnego Wodza z d. 20. Stycznia (1, Lutego) 1824. r., z stopniami Officerskimi, posiadają wyłączenie od Zaciągu na zawsze. W téj saméj kategorii znajdują się wykreśleni z Kontroll Office-rowie lub Urzędnicy Woyskowi.

Artykuł 86.

Na dowód składać powinni:

- a) Woyskowi Polscy, niemniej Urzędnicy Woyskowi, uwolnienia przez byłe Miniserjum Woyny Xięstwa Warszawskiego, Kommissją Rządową Woyny lub Sztab Główny wydane, albo też świadectwo Kommissyi Rządowej Woyny lub Sztabu Głównego, udowodniające uwolnienie od służby lub wykreślenia z Kontrolli.
- b) Woyskowi z służby zagranicznej wyszli, uwolnienia wydane im przez Władzę właściwą tegoż Mocarstwa, w którego woysku służyli.

Artykuł 87.

Ożenieni przed doysciem wieku spisowego i przed ogłoszeniem Postanowienia KROLEWSKIEGO z dnia 1^{go} Października 1816. r., posiadają stosownie do Art. 2. Lit. h. i. tegoż Postanowienia, wyłączenie od Zaciągu, które im służy na zawsze, chocia by później wdowcami bezdzietnymi zostali.

Artykuł 88.

Na dowód takowego wyłączenia winni są złożyć:

- a) Ożenieni przed ogłoszeniem Postanowienia Królewskiego z dnia 17 Października 1816. r., Akt Cywilny małżeństwa lub metrykę ślubu,
- b) Ożenieni przed dośściem wieku spisowego, podobnyż dowód i nadto metrykę swego urodzenia.

Artykuł 89.

Wyłączenie zaś pod *Lit. k. l. n. o. p. q.* tymże Artykułem rzeczowego Postanowienia wskazane, niemniéy Postanowieniem z dnia 10. Czerwca 1817. r., i Art. 1. i 2. Postanowienia Królewskiego z d. 17. Lutego 1819. r. wymienione, a uwalniające Duchownych, Professorów, Doktorów i Uczniów Wydziałowych Akademickich, Lekarzy, Przedsiębiorców i Kaleków, trwać mają, depóki powody dla których udzielone zostały nie ustaną, to iest: Duchowni, Professorowie, Doktorowie, Lekarze, Ucznie i t. d., przez ciąg trwania lub sposobienia się w naukach; kalecy, niedołężni i nie mający wzrostu potrzebnego, dopóki przyczyny czyniące ich niezdatnymi do służby nie ustaną.

Artykuł 90.

Osoby dla powodów *Lit. l. o.* Art. 2. Postanowienia Królewskiego z d. 17. Października 1816. r. wymienionych, wyłączone, to iest: Professorowie i Lekarze, wiadome bydz powinny Kommissyi Wojewódzkiéy, a zatém taż Kommissya obowiązana iest, przesać ich listę Delegacyom Zaciągowym tych Obwodów, w których pomienione osoby są zamieszkałe.

Artykuł 91.

Co się tycze Doktorów i Uczniów Wydziałów Akademicznych, Prawa, Lekarskiego, Teologicznego, Filozoficznego, Nauk i Sztuk pięknych; za dowód ich wyłączenia ma służyć lista imienna, przez Kommissyą Rządową Wyznań Religijnych i Oświecienia publicznego podać się winna.

Artykuł 92.

Dowód wyłączenia Przedsiębiorców Fabryk i Rękodzielni, tudzież Artystów, Maystrów i ich czeladzi, stanowić będe szczególne decyzye Kommissyów Rządowych Spraw Wewnętrznych i Policyi tudzież Woyny.

Artykuł 93.

Zwraca się uwaga Urzędu Muncypalnego miasta Warszawy, iż stósownie do Artykułu 3. Postanowienia Królewskiego z dnia 17. Lutego 1819. r., ilość uczniów Szkoły Leśnéy wyłączonych od Zaciągu, liczby 12. przechodzić nie może.

Artykuł 94.

Dowód wyłączenia uczniów Szkoły Leśnéy, stanowić ma lista imien-

na obéymująca naywięcéy 12., przez właściwą Kommissyą Rządową zatwierdzona, o którę zakommunikowanie Urząd Municypalny miasta Warszawy dopomnieć się powinien.

A r t y k u ł 95.

Co do kalectwa Spisowych, niedoleżności lub braku wzrostu przepisnego, Delegacye Zaciągowe, a następnie Kommissya Superrewizyjna, naocznie się o tém przekonać powinna.

A r t y k u ł 96.

Gdyby kalectwo tak wielkie było, iżby oném dotknięty, nie był w stanie udać się do punktu zborowego w Powiecie, w którym Superrewizya się odbywa, w takim razie zdanie Delegacyi Zaciągowej ma być przyjęte za dostateczne. Nie może być jednak uważane za wyłączające na zawsze, jeżeli poprzednicze naoczne przekonanie się Kommissyi Superrewizyjnej nie nastąpi, że kalectwo jest nieuleczoném.

A r t y k u ł 97.

Nadmienia się tu, iż wydane przez Generała Dyżurnego świadectwa, Zaciągowym, że przyjętymi nie zostali z powodu złęy budowy ciała, słabości zdrowia, lub braku wzrostu, nie powinny być uważane za wyłączające ich na zawsze od służby Wojskowej; albowiem gdyby późnię przychyły te ustały, na ten czas ludzie ci wchodzą w kategorię należących do spisu. Dla tego, dopóki nie wyidą z wieku spisowego, lub nie nabędą wyłączenia do Zaciągu na zawsze, przy każdoręcznej rewizyi przed Delegacyą Zaciągową i Kommissyą Superrewizyjną stawieni być powinni.

A r t y k u ł 98.

Wyłączenie Art. 2. *Lit. h.* Postanowienia z dnia 1°/₇. Października 1816. r. wzmiankowane, a dotyczyć się tylko mogące wstępuiących do stanu Duchownego, dostatecznie jest wyjaśnione Postanowieniem Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 31. Sierpnia 1824. roku.

A r t y k u ł 99.

Za dowód w téy mierze służyć powinna Kommissyi Woiewódzkiej lista imienna osób przyjętych do Seminarjów lub Nowicyatów, a przez Xięcia Namiestnika Królewskiego stósownie do Art. 3. tegoż Postanowienia zatwierdzona, o którę udzielenie Kommissya Woiewódzka obowiązana jest dopomnieć się od Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

A r t y k u ł 100.

Pocztyliony uwolnieni od Zaciągu, stósownie do Postanowienia Xię-

cia Namiestnika Któlewskiego z dnia 10. Czerwca 1817. r., posiadają wyłączenie przez ciąg pełnienia téy służby.

A r t y k u ł 101.

Ponieważ lista etatowa pocztylionów, powinna być Kommissyi Woiewódzkiej wiadomą, gdyż ta, o ich nazwiskach od właściwych Władz dowiedzieć się może, przeto szczegóły te postawią Kommissyą Woiewódzką w sposobności przekonania się, czyli podający się lub podani z tego tytułu do wyłączenia, posiadają istotnie takowe, stósownie do Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 10. Czerwca 1817. r.; co za dowód w téy mierze służyć będzie.

A r t y k u ł 102.

Żydzi przyimujący Religiią Chrześcijańską, iakiegokolwiek bądź wyznania, są wyłączeni od Zaciągu.

A r t y k u ł 103.

Za dowód w téy mierze służyć powinno Swiadectwo Proboszcza Parafii, lub innéy właściwéy Władzy Duchownéy, przed którą obrządek Chrztu odbyty został.

A r t y k u ł 104.

Postanowieniem NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JMości i KROLA z dnia ^{29. Grudnia} _{3. Stycznia} 18¹⁷/₁₈ roku, uwolnieni zostają od Zaciągu na zawsze bracia Morawczyki (Hernbuter) w Królestwie Polskiem osieść chcący. Wspomnieni przeto bracia Morawczyki, nie mają być powołanymi do stawiania się przed Delegacyami Zaciągowemi i Kommissyami Superrewizyjnemi; tak, iak to powiedzianém zostało w Art. 26. względem Mennonistów i Starozakonnych.

A r t y k u ł 105.

Dla zapewnienia, aby Swiadectwa wyłączeń na zawsze, przez Kommissye Woiewódzkie wydawane, dochodziły osoby, do których istotnie należą i dla zapobieżenia tym sposobem wszelkim wyniknąć z tąd mogącym nadużyciom, Kommissye Woiewódzkie Swiadectwa takowe oddawać będą Delegacyom Zaciągowym, które w czasie odbywanéy przez siebie rewizyi po gminach, wręczać je mają właścicielom onych, po poprzedniczém przekonaniu się o ich tożsamości. Swiadectwa te atryzymane być mają w Urzędach Wójtów gmin lub Burmistrzów, a w miéyscie onych właścicielom ich, kwity przez pomienione Urzęda wydane.

D O D A T E K IIIci

do Nro. 10. Dziennika Woiewództwa Kaliskiego
roku 1828.

(U k o ń c z e n i e .)

A r t y k u ł 106.

Na przvpadek, jeżeli niektórych spisowych posiadających wyłączenie na zawsze, Delegacye Zaciągowe nie znajdą w wskazanych im Gminach lub winnych, w których odbywać będą rewizyą, a tém samém wydanych dla nich świadec tw wręczyć im nie będą mogły, w takim razie zwróca one Kommissyom Woiewodzким z wymienieniem przyczyn takowego nie wręczenia.

T Y T U Ł VI.

O Zastępcach.

A r t y k u ł 156.

Gdy dawanie zastępców dozwołonem ies Spisowym powołanym na zaciąg stósownie do Artykułu 4. Postanowienia Królewskiego z dnia 17. Października 1816. roku, przeto przyjmowanie onych podług następujących warunków dziać się powinno:

- a. Jeżeli zastępca dobrowolnie przyjmuie obowiązek służenia w woysku przez lat 10.
- b. Jeżeli udowodni, że iako spisowy nie iest z własnéy osoby w powinności służenia w woysku, to iest: że posiada wyłączenie od zaciągu na zawsze.
- c. Jeżeli z względu wzrostu; budowy ciała i sił fizycznych okaże się zdolnym do służby woyskowej.
- d. Jeżeli udowodni świadectwem urzędowém, iż nie ulegał żadnéy karze hanbiący na mocy Wyroków Sądowych, i że sprawowanie się iego zawsze było dohrém.
- e. Jeżeli daią y zastępcę złoży na piśmie deklaracyą obowiązując się, iż na przypadek dezerecyi zastępcy, da innego, lub stawi się sam osobiście do służby, i wynagrodzi wartość efektów przez zbiega

uniesionych, poddając się na przypadek niewykonania tych warunków egzekucyi drogą administracyjną.

Artykuł 157.

Wolno jest przyjmować na zastępców żołnierzy uwolnionych od służby, jeżeli się okażą zdolnymi do tego zawodu. — Żołnierzom tym dawniejsze lata ich służby dodane będą do nowych i liczone do zaszczytu belek, niemniéy do umieszczenia w Korpusie Weteranów i otrzymania pensyi, jeżeli przy wyjściu z wojska nabędą do tego prawo stósownie do istniejących urządzeń.

Artykuł 158.

Zastępca, kwalifikacye w art. 156. przepisane posiadający, przyjętym zostanie do wojska, jeżeli w ciągu poboru i przed umieszczeniem jeszcze w wojsku spisowego, którego podejmie się zastępować, przed Gënerałem Dyżurnym stawiony będzie, i jeżeli złoży dowody na zastrzeżenie w oddziałach *lit. b. i d.* Art. 156. wymienione, nakoniec, jeżeli dający zastępcę złoży deklaracją w oddziale *lit. e.* tegoż Artykułu wyszczególnioną.

Wydział Administrac. — Sekcja Oświecenia.

Nro. $\frac{58626}{7276}$. z r. 27.

KOMMISSYA WOIEWODZTWA KALISKIEGO

Gdy pomimo ostrzeżenia w Dzienniku Woiewódzkim Nro. 51. z roku 1819 branie w dzierżawę realności Instytutów Duchownych od Beneficyantów bez pozwolenia przełożonéy Władzy praktykuje się; przeto Kommissya Woiewódzka widzi potrzebę ponowienia Rózporzządzenia Kommissyi Rządowéy Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, d. d. 30. Października 1819 r. Nro. 850, w słowach:

„KOMMISSYA RZĄDOWA

Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

„Zapobiegając zdarzającym się uchybieniom przeciw trwającym przepisom Dekretu z dnia 15. Lutego r. 1812. i przeciw Postanowieniu Najjaśniejszego Pana z dnia 1^g. Marca 1817 r. widzi się zniewoloną, zalecić Kommissyi Woiewództwa Kaliskiego, ażeby przypominając też przepisy, a mianowicie Artykułu 2. i 5. i Artykułu 9. Dekretu z dnia 15. Lutego r. 1812. w Dzienniku Praw Xięstwa Warszawskiego Tomie IV. pag. 227, zaś Postanowienia Najjaśniejszego Pana z dnia 1^g. Marca 1817 r. Artykułu 55, stanowiącego: „że żadne

fundusze duchowne zamieniane, ani w dłuższą niż lat trzy dzierżawę puszczone; żadne kapitały podnoszone, lub translokowane bez pozwolenia Rządu być nie mogą.“ Artykułu 36. iż wszelkie Kontrakty dzierżawne do lat trzech funduszów duchownych: „powinny być przez Kommissyą Rządową Obrządków Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdzone, Kontrakty zaś roczne przez Biskupów.“ — Obwieściła po trzykroć przez Dziennik Woiewódzki: iż kto przestępuje te przepisy, wystawi się na wszelkie skutki ich uchybienia, i sam sobie musi przypisać w téj mierze winę.“

Każdy więc Kontrakt o realności quest. zawarty, bez zastrzeżonego wyżej zezwolenia i zatwierdzenia przełożony Władzy jest nieważny.

w Kaliszu dnia 12. Stycznia 1828 roku.

Rada Stamu, Prezes:

PIWNICKI.

Sekretarz Generalny, *Dziwulski.*

Wydział Skarbowy. — Sekcyja Skarbowa.

Nro. $\frac{5527}{3147}$. z r. 28:

KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO

W skutku Reskryptu Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 31. Stycznia r. b. Nro. 5346. Kommissya Woiewódzka podaje do powszechnéj wiadomości, iż Administracya Rządowa Dochodów Skarbowych tabaczných, a mianowiciey: Pan Newachowicz, Członek Ekonomiczny téż Administracyi, na następujący rok 1829 zakupi liści tabaczných:

a.	Do fabryki tabacznój w Powązkach	centnarów	11,000
b.	dito w Krośniewicach	—	6000
c.	dito w Działoszynie	—	4500
d.	dito w Lublinie	—	4000

w ogóle centnarów 25,500

wyraźniéj dwadzieścia pięć tysięcy pięćset cetnarów.

Za dostawione do powyżéj wymienionych fabryk tabaczných liście tytoniowe z plantacyi krajowych tenże Wny Newachowicz płacić będzie za jeden cetnar wagi krajowéj złtp. 25 do złtp. 60 gr. 15, a to stósownie do następującego podziału:

- 1) Liście koloru całkiem żółtego dobrze wysuszone z korzeniami cienkimi, za cetnar złtp. 60 gr. 15.
- 2) Liście takiegoż koloru dobrze wysuszone z korzeniami grubemi, za cetnar złtp. 46 gr. 15.
- 3) Liście żółte pomieszane nieco z brunatnemi liściami, lecz z korzeniami cienkimi, za cetnar złtp. 41 gr. 15.

- 4) Liście żółte pomieszane nieco z brunatnymi liśćmi i korzeniami grubymi, za cetnar złp. 37.
35) Liście brunatne pomieszane z żółtymi liśćmi lub same brunatne, lecz piękne i tłuste, lub też brunatne wpadające w kolor czerwony, za cetnar złp. 27 gr. 15.
6) Liście brunatne zwyczajne, za cetnar złp. 25.
Potraw czyli poslední gatunek liścia tabacznego, tak zwany Geitz, połową ceny, iak tytuń, placony będzie.

Liście tytuniowe każdego gatunku powinny być zupełnie suche, zdrowe, od Geitzu i innych obcych części czyszczone.

Geitz również powinien być suchy i zdrowy bez łodygów obcych części nasion i czysto wychodzony.

Układy z Plantatorami o dostawę liści tytuniowych, zawierac będą Inspektorowie Ekonomiczni respective fabryk, poczynając od dnia 17. Marca r. b., do których Plantatorowie zgłaszać się mają.

w Kaliszu dnia 21. Lutego 1828.

Radca Stanu, Prezes:

PIWNICKI.

Sekretarz Generalny, *Welinowicz, Z.*

Wydział Wojskowy. — Sekcja Policyi.

Nro. $\frac{8080}{314}$. z r. 27.

KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Ogłoszone Urządzenia i corocznie powtarzane w przedmiocie znoszenia dachów słomianych i Kominów sztangowych po miastach pomimo zakreślonego terminu, w którym już uprzątnione być miały, nie osiągnia dotąd pożądanego celu.

Po miastach nawet, których już regulacya nastąpiła, daie się jeszcze wiele dostrzegać kominów sztangowych i dachów słomianych. Przyczyną tego jest obojętne wykonanie Urzędzeń z strony Urzędów Administracyinych, iak równie pochodzi i ztąd, iż Prezydenci i Burmistrze miast częstokroć w późney porze roku przedsięwiorą rewizyą, w któręy mieszkańcy dla innych zatrudnień gospodarskich nie są w możności przysposobienia potrzebnych materyałów.

Nayprzrzywoitszy czas do wykonania Urzędzeń w przedmiotach powyżęy wymienionych, co do domów niebezpieczeństwem zawalenia grozących, w skutku Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 27. Maia 1817, iakoliteż wykonania Rewizyi ogniowych we względzie kominów murowanych nadpsutych, składania materyałów palnych mogących wzniecić pożar, jest miesiąc Marzec każdego roku. — Po dopełnioney Rewizyi przedmioty potrzebujące reparacyi kominy sztangowe, dachy

słomiane w nadchodzący letniéy porzé mogą bydź zreparowane, murowane, i do należy, uskutecznione. Przekonanie się miejscowych Urzędów o niebezpieczeństwie po domach, zwróci ich uwagę do powtórzenia częstszych rewizyi, dopóki pierwsze postrzeżenia nie zostaną załatwione. Skutecznie odbyta Rewizya i powtarzana kilka razy do roku, zapobieży smutnym zdarzeniom, iakie częstokroć doświadczą ogół mieszkańców miejskich i wiejskich. Kommissya Rewizyjna na ten cel Urządzeniami postanowiona wywiadywać się nadto powinna iaka ostrożność w każdym domu w obchodzeniu się z ogniem bywa zachowana, dostrzeżone szkodliwe postępowania na miejscu zganioué bydź powinny, a gdyby to nie skutkowało, winni do kary podągnieni.

Sposoby i ostrożności od pożarów zapobiegające, zostały już w roku 1827. przez Dziennik Woiewodzki w Numerze 1szym ogłoszone, które przy Rewizyach dochodzone bydź powinny i najmocniéy przestrzegane.

Kommissya Woiewódzka póspiesza z ponowieniem przytoczonych powyżéy Urzędzeń; poleca Prézidentom i Burmistrzom miast, ażeby za doysciem ich wiadomości natychmiast co z porzadku należy do, skutku doprowadzili, przestrzegając ich, iż za wszelkie szkody odpowiedzialność ich czeka, do iakichby się stali powodem, zaniedbując wykonania powołanych Urzędzeń, a w miarę wykrytéy obojętności nawet od służby oddalonemi zostaną.

Aby zarazem Kommissya Woiewódzka była zapewnioną o skutkach z powyższych Rozporządzeń, ponawia wydane przez siebie szczególowe dyspozycye do Kommissarzy Obwodowych pod dniem 10. Maia r. z. Nro. $2\frac{1}{2}\frac{2}{3}$, podług której Prézycenci i Burmistrze miast z końcem Listopada każdego roku niezawodnie pod karą Administracyjną przez właściwych Kommissarzy Obwodowych mają podawać do Kommissyi Woiewódzkiéy Wykazy z wyszczególnieniem Numeru domu, nazwiska Właściciela, iako to:

- 1) Domów zniszonych niebezpieczeństwem zawalenia grożących;
- 2) Zniszonych kominów sztangowych, a w to miejsce nowo-wymurowanych;
- 3) Dachów słomianych;
- 4) Zreperowanych kominów murowanych nadpsutych.

Wykazy takowe posłużą Kommissyi Woiewódzkiéy do ocenienia gorliwości Urzędów Administracyjnych w wykonaniu Urzędzeń i przedstawieniu ich do dalszych względów Rządu.

Co do znoszenia kominów sztangowych po wsiach ogłoszona decyzya Kommissyi Rządowéy z dnia 24. Listopada 1826 r. w rozściąganiu pierwiastkowych Urzędzeń przez szczególowe dyspozycye do Kommissarzy Obwodowych, spodziewa się

Kommissya Woiewódzka, iż iest wiadomą Wóytóm Gmin, na zasadzie téy decyzyi Wóyci Gmin sposobem dobrowolnego zobowiązywania mają zachęcać Właścicielei Ziemskich do znoszenia kominów sztangowych, baczyć zaś z drugiéy strony, ażeby szczególniéy nowo stawiane budowle kominami murowanemi były opatrzone.

Zwolnienie dopiero wymienione nierozściągą się iednak dla Włóścian dóbr Rządowych i do takich, gdzie okupnicy zamieszkują, ci albowiem będąc Właścicielami swych domów mający więcéy sposobności, kominy sztangowe zwolna znosić są obowiązani. Wóyci Gmin w dobrach Rządowych ziemskich Rewizye Ogniove tak, iak po miastach odbywać obowiązani pod odpowiedzialnością, kominy sztangowe, gdzieby niebezpieczeństwem ognia zagrażały, przykażą Włóścianóm reparować i o skutku tego przez powtarzanie częste rewizyi najmocniéy dopilnują.

Nakoniec ostrzega Kommissya Woiewódzka wszystkich Kommissarzy Obwodowych, Wóytów Gmin, Prezydentów i Burmistrzów miast, iż dostrzeżona w wykonaniu ponowionych Urządzeń obojętność surową na nich ściągnie odpowiedzialność.

w Kaliszu dnia 20. Lutego 1828. r.

Radca Stanu, Prezes:

PIWNICKI.

Sekretarz Generalny, *Welinowicz*, Z.

Wydział Woyskowy. — Sekcyja Policyi.

Nro. $2\frac{1}{4}\frac{28}{7}$. z r. 27.

KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Instrukcyja Policyino-Lekarska przez Radę Ogólną Lekarską wygotowana, a mająca służyć do ochrony owiec od ospy, iako też leczenia i wytepienia téy choroby, lubo inż przez Dziennik Woiewódzki Nro. 50. z r. 27 w skutek Reskryptu Kommissyi Rządowéy Przychodów i Skarbu dla Naddzierżawców i Dzierżawców Dóbr Rządowych została ogłoszoną, gdy również Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi téż samą Instrukcyą do wiadomości właścicielei Dóbr i wszystkich mieszkańców utrzymujących owczarnie podać nakazała, przeto Kommissya Woiewódzka wskazując pomienioną Instrukcyą na karcie 921. aż do Nro. 927. w Numerze 50. Dziennika Woiewódzkiego r. z. radzi ścisłe zachowanie przepisanych środków w razie wydarzyć się mogącéy choroby na owce.

Wóytóm Gmin i Burmistrzóm miast poleca, aby Instrukcyą tę częstokroć, a szczególniéy posłyszawszy gdziekolwiek o grassnącéy takiéy chorobie, Gospodarzóm i Mieszkańcom w Gminach odczytywali. a tym samym upowszechniali w ich pamięci.

Kommissarze Obwodowi skutku, powyższego dopilnować mają; i o każdym wypadku choroby na owce Kommissyi Woiewódzkiej zdawać Rapporta.

w Kaliszu dnia 14. Lutego 1828 r.

Radca Stanu, Prezes: *PIWNICKI.*

Sekretarz Generalny, *Wellinowicz, Z.*

OBWIESZCZENIE.

Kommissarz Obwodu Piotrkowskiego.

Wzywa Władze Policyjne, ażeby niżey wyrażonych osób, zbiegłych z Gminy Brudzice bez żadnego pozwolenia, i z pobytu terażniejszego niewiadomych; ściśle śledziły, a w razie ujęcia któreykolwiek z wymienionych osób, aby takowe pod strażą do mnie odesłać nakazały.

Zbiegłe osoby są następujące:

- 1) Antoni Szczerbiak, popisowy, mający lat 25.
- 2) Kazimierz Pukacz, lat 18 mający.
- 3) Petronella Kukacowna, mająca lat 19.

w Piotrkowie dnia 25. Stycznia 1828 r.

Bobrowski.

OBWIESZCZENIE.

Kommissarz Obwodu Piotrkowskiego.

Wzywa Władze Policyjne, ażeby zbiegłego z Gminy Gospodarz Obwodu tutajszego popisowego Walentego Wrześkiewicza śledzić, a w razie wysledzenia onego tu do Kommissarza Delegowanego odesłać kazaly.

Opis zbiega jest następujący:

Imie i nazwisko: Walenty Wrześkiewicz, syn Szczepana i Łucyi, kondycyi wieyskiéy, religii Katolickiéy, lat ma 20, wysokości ma stóp 5 cali 5, twarzy okrągłéy, ospowatéy, oczu siwych, nosa miernego, włosów blond, czoła średniego.

w Piotrkowie dnia 16. Lutego 1828.

Bobrowski.

O S T R Z E Ż E N I E.

Podaje Szanownéy Publiczności do wiadomości: iż na dniu 25. Grudnia 1827 wystawiłem na rzecz Eliasa Fuchs Wexel na talarów 150. — a gdy Waluty nie odebrałem, bowiem uczynił podemną podstęp, przeto ostrzegam każdego, aby od niego tego Wexlu pod żadnym pretextem nie nabywał, bowiem nie ma żadnego znaczenia.

w Kole dnia 18. Lutego 1828 r.

Józef Fogel z Kola.

OBWIESZCZENIE.

Na dobrach Słupia, w Powiecie Ostrzeszowskim położonych, Rubr. III. Nró. 5: dla Anny z Walewskich, pierw zamężney Bartochowskiéy, późniéy Psarskiéy, Talarów 4166 sgr. 20 z Obligacyi z dnia 11. Lipca 1799 na mocy Dekretu z dnia 26. Lipca 1799. są zapisane. Sukcessorowie Wierzycielki, którzy zaspokoionymi zostawszy, do udzielenia Konsensu do wymazania są obowiązani, Dokument oryginalny z dnia 11. Lipca 1799. wraz z załączonym do tegoż wykazem hipotecznym z dnia 27. Siępnia ejusdem zagabili. — Przeto na wniosek tychże Sukcessorów, wzywa się wszystkich tych, którzy do pozycyi wymazać się mającéy, i do Instrumentu w téy mierze wystawionégó, jako Właściciele, Cessyonaryusze, Zastawnicy lub inni posiadacze papierów pretensye mieć sędzą, aby w terminie do zameldowania pretensyi swych, na dzień 14. Kwietnia 1828 r. przed Deputowanym, Wnym Sędzią Boretius wyznaczonym, w miejscu posiedzeń Sądu naszego stawili się, i pretensye takowe wykazali; w przeciwnym razie wieczne w tém względzie nakazane im będzie milczenie, Dokument za umorzony uznany i z wymazaniem pretensyi postąpióne zostanie.

Krotoszyn dnia 15. Listopada 1827.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

P R O C L A M A,

Auf dem im Ostrzeszower Kreise belegenden Gute Słupia stehen Rubro III. Nro. 5. für die Anna geborne v. Walewska, zuerst verehligte v. Bartochowska spätes verehligte v. Psarska, 4166 Rthlr. 20 sgr. ex Obligatione vom 11. July 1799, vigore Decreti vom 26. July 1799, eingetragen. Den Erben der Gläubigerin, welche befriedigt und zur Ertheilung des Lösungs-Consenses verpflichtet sind, ist das Original-Schuld-Document vom 11. July 1799 und der annexirte Hypothekenschein vom 27. August ejusdem verloren gegangen, und werden auf ihren Antrag demnach alle diejenigen, welche an die zu löschende Post und das darüber ausgestellte Instrument, als Eigenthümer, Cessionarien, Pfand- oder sonstige Brief-Inhaber Anspruch zu machen haben, hierdurch aufgefordert, in dem zur Anmeldung ihrer Ansprüche auf den 14ten April 1828 vor dem Herrn Landgerichts-Rath Boretius, in unserm Gerichts-Localle zu erscheinen, und erstere anzubringen; widrigenfalls ihnen damit ein ewiges Stillschweigen auferlegt, das Document für amortisirt erklärt, und mit der Löschung der Forderung verfahren werden wird.

Krotoszyn den 15. November 1827.

Königl. Preussisches Landgericht.

D O D A T E K I V t ỳ

do Nro. 10. Dziennika Województwa Kaliskiego
r. 1828.

Wydział Wojskowy — Sekcja Policyi.

Nro. $\frac{2478}{178}$. z r. 28.

KOMMISSYA WOIEWÓDZTWA KALISKIEGO.

Zawiadomiona Odezwą Sądu Policyi Poprawczey z dnia 24. Grudnia r. z. Nro. 10,580., iż w Powiecie Lelowskim odebrano parę koni, to jest: konia skaro-sroka-tego, i klacz skaro-guiadą od ludzi podeyrzanych, do których od miesiąca Września nie zgłosił się Właściciel, Kommissya Woiewódzka podaie ninieyszém do powszech-ney wiadomości, i poleca Wóytom Gmiu, Prezydentom i Burmistrzom miast, aby w swych Gminach ogłosili, że, jeżeli kto się mieni bydź Właścicielem tych koni, ma w przeciągu sześciu tygodni zgłosić się do Sądu Policyi Prostey Powiatu Lelowskiego, własność swoią udowodnić, i w mowie będące konie odebrać, inaczey takowe sprzedane i pieniądze na Skarb publiczny przeznaczone zostaną.

w Kaliszu dnia 29. Stycznia 1828 r.

Radca Stanu, Prezes.

PIWNICKI.

Sekretarz Generalny, *Welinowicz. Z.*

OBWIESZCZENIE.

Komornik Trybunału Cywilnego Województwa Kaliskiego.

W dniu 15. Maia r. b. o godzinie 10tęj zrana przed Wnym Woyciechem Morkowskim, Rejentem Ptu Wartskiego w Warcie, odbywać się będzie publiczna licytacya na trzech-letnie wydzierżawienie dóbr ziemskich Gollików, składających się z wsi folwarczney Gollików, w Powiecie Wartskim. Obwodzie i Wdztwie Kaliskiem położonych. Dzierżawa ta poczynać się będzie od S. Jana Chrzciciela roku 1828, a kończyć się będzie w dniu 24. Czerwca r. 1831. Dobra te przynosily dzierżawy teraz roczney 4000 złot. pol.

w Kaliszu dnia 3. Marca 1828. roku.

Leon Nowierski

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Trybunale Cywilnym Województwa Kaliskiego.

W dniu 14. Maia r. b. o godzinie pierwszey z południa przed Wnym Franciszkiem Nowosielskim, Rejentem Kancellaryi Ziemianskiy Województwa Kaliskiego,

w Kaliszu odbywać się będzie publiczna licytacja na trzech-letnie wydzierżawienie dóbr ziemskich Russów i Tykadłów z przyległościami, Soltystwem i Wóytostwem Tykadłów, składających się z wsiów folwarcznych Russów i Tykadłów, w Powiecie, Obwodzie i Wdztwie Kaliskiem położonych. Dzierżawa ta poczynąć się będzie od Sgo Jana Chrzyciela r. 1828, a kończyć się będzie w dniu 24. Czerwca 1831 r. Dobra te wydzierżawione będą, Russów i Tykadłów, każde oddzielnie, i przynosiły teraz dzierżawy rocznéy, Russów 6350 złtp., a Tykadłów 5440 złt. pol.
w Kaliszu dnia 3. Marca 1828 r.

Leon Nowierski.

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Kaliskiego.

W dniu 5. Maia r. b. o godzinie drugiéy z południa przed Wnym Franciszkiem Nowosielskim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéy Wdztwa Kaliskiego, w Kaliszu odbywać się będzie publiczna licytacja na trzech-letnie wydzierżawienie dóbr ziemskich Baszkow i Jakubice, składających się z wsi folwarcznéy Baszków, i z wsi zarobnéy Jakubice, w Powiecie i Obwodzie Sieradzkim, Wdztwie Kaliskiem położonych. Dzierżawa ta poczynąć się będzie od Sgo Jana Chrzyciela 1828 r., a kończyć się będzie w dniu 24. Czerwca r. 1831. Dobra te przynosiły teraz dzierżawy rocznéy 4805 złt. pol.

w Kaliszu dnia 3. Marca 1828. r.

Leon Nowierski.

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Kaliskiego.

W dniu 13. Maia r. b. o godzinie pierwszéy z południa przed Wnym Franciszkiem Nowosielskim, Rejentem Kancellaryi Ziemiańskiéy Woiewództwa Kaliskiego, w Kaliszu odbywać się będzie publiczna licytacja na trzech-letnie wydzierżawienie dóbr ziemskich Tyczyn, składających się z wsi folwarcznéy Tyczyn, i z pustkowie Rydzew, w Peie i Obwodzie Sieradzkim, Wdztwie Kaliskiem położonych. Dzierżawa ta poczynąć się będzie od Sgo Jana Chrzyciela r. b. 1828, a kończyć się będzie w dniu 24. Czerwca r. 1831. Dobra te przynosiły teraz dzierżawy rocznéy złtp.

2501.

w Kaliszu dnia 3. Marca 1828. r.

Leon Nowierski

OBWIESZCZENIE.

Komornik przy Trybunale Cywilnym Woiewództwa Kaliskiego.

Ma zaszczyt Szanowną Publiczność zawiadomić, że dnia 6. Maia r. b. o godzinie 9. zrana i w dni następne, w mieście Powiatowém Pyzdrach w Biorze Wgo

Jana Słubickiego, Rejenta Ptu Pyzdrowskiego, odbędzie się publiczna licytacja na wydzierżawienie sądownie Aktem z dnia 17., 18. i 19. Grudnia r. z. przez podpisanego zajętych dóbr Kaźmierskich z przyległościami i miastem, folwarkiem Niezwiąstów, Kamienicy, Kozarzewa, Słaboludza, Franusi i Lubeza, i Mokro, Holendrów Bini-szewskich i zarobnych, młyna olszowego i t. p. przyległości, oraz znaczną propinacją, w Pcie Pyzdrowskim, Obwodzie Konińskim, Wdztwie Kaliskiem położonych. Wydzierżawienie to nastąpi na lat trzy po sobie idących, poczynając od S. Jana, czyli od dnia 24. Czerwca 1828 r., i te dobra czynią dotąd przeszło 16,000 złtp. roczny dzierżawy. Warunki zaś do téj licytacji w Biórze Wgo Jana Słubickiego, Rejenta w Pyzdrach, każdego czasu przeyrzane bydz mogą.

w Kaliszu dnia 14. Stycznia 1828 roku.

Nepomucen Zialkowski, Kom.

OBWIESZCZENIE.

Podpisany Komornik ma zaszczyt Szanowną Publiczność zawiadomić, że dnia 5. Maia r. b. o godzinie 10. zrana w mieście Obwodowém Koninie w Biórze Wgo Mikołai Kroszczyńskiego, Rejenta Powiatu Konińskiego, odbędzie się publiczna licytacja na wydzierżawienie sądownie Aktem z dnia 11. i 12. Grudnia r. z. przez podpisanego zajętych dóbr Jabłkowa z przyległościami, Biłczewa i Strumika, w Powiecie i Obwodzie Konińskim, Wdztwie Kaliskiem położonych. Wydzierżawienie to nastąpi na lat trzy po sobie idących, poczynając od S. Jana r. b., czyli od dnia 24. Czerwca 1828 r., i te dobra czynią dotąd roczny dzierżawy 4300 złtp. — Warunki zaś do téj licytacji w Biórze Wgo Mikołai Kroszczyńskiego, Rejenta w Koninie, każdego czasu od godziny 10. zrana do 12. w południe, i od godziny 3. do godziny 5. po południu, przeyrzane bydz mogą.

w Kaliszu dnia 14. Stycznia 1828. r.

Nepomucen Zialkowski, K. T. C. W. K.

OBWIESZCZENIE.

Podpisany Komornik ma zaszczyt, Szanowną Publiczność zawiadomić, że dnia 9. Maia r. b. o godzinie 9. zrana w mieście Powiatowém Pyzdrach przed Wnym Janem Słubickim, Rejentem Ptu Pyzdrowskiego, odbędzie się publiczna licytacja na wydzierżawienie trzech-letnie, poczynając od dnia 24. Czerwca r. b., sądownie zajętych nieruchomości, a mianowicie: okupstwa w Holendrach Lubomyślu Gminie Mikorzyna, w Pcie Pyzdrowskim, Obwodzie Konińskim położonych, składający się z iedny i pół huby, oraz i iedny morgi Chęmińskiéj grantu, budynków gospodarskich i mieszkalnych, oraz ogrodów owocowego i warzywnych. Ile wynosić może cena dzierżawna, to nie iest wiadomo, z przyczyny: iż nieruchomość przedmiotem wydzierżawienia będąca, wydzierżawianą nigdy nie była. — Warunki do téjże licytacji

w Biorze W. Jana Słubickiego, Rejenta w Pызdrach., w każdym czasie przeyrzane
bydź mogą.

Kalisz dnia 14. Stycznia 1828.

Nepumocen Zialkowski, K. T. C. W. K.

OBWIESZCZENIE.

Sąd Policyi Poprawczy Wydziału Piotrkowskiego.

Zawiadomia Szan. Publiczność, iż w dniu 1. Listopada r. z. przez dzieci bydło-
passące znalezione zostały w zarosłach do terytoryum Rudnik Powiecie Częstochowskim
należących, rzeczy Kościelne, iako to:

- 1) Ornat na tle białém w kwiaty ponsowe zielone i fioletowe iedwabiem wyra-
biane z podszewką astrachaniową, na którym Nro. 5. napisany.
- 2) Ornat na tle białém gredytorowém w kwiaty wielkie zielone czerwone pod-
szyty kitaiem niebieskim, na którym Nro. 7. jest napisany.
- 3) Ornat na tle jasno-niebieskiém materyalném w kwiaty białe i wiśniowe iedwa-
biem i srebrem wyszywane, z których sam srodek wyrznięty został, z napi-
sem: *Memento Mariannae A. D. 1777.* Nro. 4.
- 4) Podszewka Astrachaniowa czerwona od kapy, iak się okaznie, na tle bia-
lém z kwiatami czerwonymi maiowo-zielonemi, wierzch zaś od kapy wyrznięty,
na podszewce iest napis kappa Nro. 2.
- 5) Podszewka od drugiey kapy astrachaniowa niebieska, na której iest napis:
Kappa Nro. 1.
- 6) Kapturek od kapy na tle białym materyalnym w kwiaty czerwone majowo-
zielone, z podszewką kitaiową czerwoną —

które zapewne przez złodzieie skradzione i ukryte zostały.

Wzywa przeto każdego, aby zechciał donieść, do któregoby Kościoła te
rzeczy należały, toż ktoby sprawcą kradzieży téy mógł bydź, aby iako własność
Kościelna z depozytu Sądu naszego mogły bydź wydane, gdyż po uplynieniu mie-
sięcy dwóch, skoro się nikt nie zgłosi, stósownie do prawa z temiż postąpione będyć.
w Piotrkowie dnia 22. Lutego 1828.

J. Siedlecki.

DONJESIENIE.

W mieście Łasku Powiecie Szadkowskim iest nowo-wymurowana Austerya
ze wszelkimi wygodami do wydzierżawienia od Wielkiy-nocy. — Potrzebuiący
zechce się udać do Dziedzica pod miastem mieszkaiącego.